

5.3 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom 2025 iz slovenščine v 9. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja (NPZ) iz slovenščine za učence 9. razreda, vključene v prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS), je zasnovano skladno z učnim načrtom za slovenščino v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom, ki je bil prenovljen leta 2021. Preizkus je sestavljen iz dveh delov, ki vključujeta praviloma neznano neumetnostno in umetnostno besedilo (Priloga 1). Z neumetnostnim besedilom so se preverjale zmožnosti funkcionalnega branja, iskanja ključnih informacij, smiselnega povezovanja podatkov ter razumevanja prebranega v vsakdanjih situacijah. Z umetnostnim besedilom so bile preverjane interpretativne zmožnosti učencev, razumevanje literarnih elementov in sposobnost izražanja lastnih občutkov ter mnenj. Struktura preizkusa tako sledi temeljni usmeritvi učnega načrta za NIS, ki pri učencih razvija sposobnosti razumevanja, interpretacije in smiselne uporabe jezika v različnih okoliščinah.

Preizkus je bil v šolskem letu 2024/25 prvič obvezen za vse učence 9. razreda v programu NIS, medtem ko je bil v preteklih letih NPZ v tem programu izveden zgolj prostovoljno.

Povprečen dosežek 294 učencev, ki so reševali preizkus, je bil 27,66 točke, kar predstavlja 55,32 % vseh možnih točk. Porazdelitev dosežkov je asimetrična, z dvema izrazitejšima vrhovoma pri 46 in 67 %, kar nakazuje, da je večina učencev dosegla povprečne dosežke, hkrati pa je bilo manj izrazito uspešnih in neuspešnih učencev (Priloga 2). Ta porazdelitev kaže, da večina učencev dosega temeljne standarde znanja, vendar je premalo tistih, ki bi dosegali višje ravni znanja, kar lahko nakazuje na potrebo po bolj diferenciranem pouku in dodatnih spodbudah za naprednejše učence. Analiza po spolu kaže, da so dekleta v povprečju izkazala nekoliko višje znanje, kar nakazuje na nekoliko boljšo jezikovno kompetenco deklet v primerjavi s fanti. Najvišje in najnižje dosežke pa so dosegli fantje, kar kaže na večjo variabilnost v njihovih dosežkih in lahko pomeni tudi večje individualne razlike v razvoju jezikovnih zmožnosti (Priloga 4). Pomembne razlike pokaže tudi geografska primerjava dosežkov, saj razpon povprečnih dosežkov med regijami znaša skoraj 14 % točk (Priloga 5).

NPZ iz slovenščine za učence 9. razreda v programu z NIS je temeljilo na dveh vrstah besedil – **neumetnostnem** in **umetnostnem**, ki služita različnim ciljem jezikovnega in bralnega razvoja. Naloge v obeh delih preizkusa so bile oblikovane tako, da preverjajo večplastne zmožnosti učencev na treh ključnih področjih: **bralno razumevanje**, **jezikovno znanje** in **pisno sporočanje**. Dosežki po posameznih področjih so pokazali različne ravni usvojenosti znanja.

Bralno razumevanje – Naloge za preverjanje bralnega razumevanja so bile sestavljene tako, da so preverjale zmožnosti učencev za iskanje in razumevanje ključnih informacij, razlikovanje med dejstvi in mnenji, razumevanje logičnih povezav ter določanje osrednjega sporočila besedila. V prvem delu preizkusa je bilo izhodiščno neumetnostno besedilo z naslovom *Vodnik za obiskovalce*, ki je bilo prirejeno iz spletne strani Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet, Ljubljana. Besedilo je bilo strukturirano v ločene odstavke s podnaslovi, kar je učencem olajšalo orientacijo in razumevanje vsebine. Učenci so se najbolj izkazali pri nalogi alternativnega tipa (9. naloga), kjer so uspešno presojali resničnost informacij, povzeli temo in prepoznali logične povezave med podatki. Dobro so rešili tudi nalogi dopolnjevanja povedi (5. naloga) in iskanja bistvenih podatkov (10. naloga). To kaže na to, da ob dobro strukturiranem besedilu učenci dokaj učinkovito prepoznajo in izluščijo pomembne informacije. Manj uspešni so bili pri nalogah, ki so zahtevale natančnost pri jezikovni izvedbi. V 2. nalogi so morali izpisati celotno ime ustanove, vendar so številni učenci naredili slovnične ali pravopisne napake. Podobno težavna je bila 3. naloga, kjer so morali navesti vir besedila – mnogi so namesto vira zapisali naslov besedila ali zgolj ime ustanove, kar kaže na pomanjkljivo razumevanje pojma *vir besedila*.

Drugi del preizkusa je temeljil na umetnostnem besedilu *Slon in opica* avtorja Wattyja Piperja, ki je preverjalo literarno razumevanje, interpretacijo in doživljanje. Učenci so bili najuspešnejši pri nalogi izbirnega tipa (6. naloga), dopolnjevanju povedi s podatki iz besedila (3. naloga) in pri nalogi, kjer so morali iz besedila izluščiti bistvene informacije (5. naloga). Visoko uspešnost so pokazali tudi pri zahtevnejši nalogi (8. naloga), kjer so prepoznali vzročno-posledične povezave med dogodki. Največ težav so imeli pri 4. nalogi, kjer so morali izpisati ustrezno poved, ki je morala biti tudi jezikovno pravilna (premi govor in ustrezno ločilo). Zahtevna je bila tudi 9. naloga, pri kateri so morali učenci izluščiti osrednje sporočilo zgodbe. To je naloga višje taksonomske ravni, ki zahteva abstraktno mišljenje in globlje razumevanje literarnega besedila – kar je za številne učence v prilagojenem programu OŠ z NIS zahtevnejše.

Jezikovno znanje – Jezikovne zmožnosti učencev so bile preverjane v prvem delu preizkusa, kjer so naloge zahtevale poznavanje in rabo osnovnih slovničnih in pravopisnih pravil. Naloge so preverjale razumevanje pomenov, besedotvorje, poznavanje protipomenk, uporabo števnikov, zamenjavo zaimkov in tvorbo odvisnih stavkov. Dosežki nalog na tem področju nakazujejo precejšnje razlike v uspešnosti med posameznimi tipi nalog. Najuspešnejši so bili učenci pri 12. nalogi, v kateri so morali posameznim besedam poiskati protipomenke. Z izjemo besede *zvišati*, ki je učencem povzročala težave, so večinoma znali ustrezno prepoznati in zapisati pomensko nasprotno izraze. Zelo dobro so se odrezali tudi pri 14. nalogi, kjer so števnik morali zapisati z besedo. Kljub splošni uspešnosti so bili v odgovorih pogoste napake z uporabo velike začetnice sredi povedi, pa tudi pri zapisu številke 50 z besedo, kar kaže na delno usvojeno pravopisno pravilo. Manj uspešni so bili učenci pri 11. nalogi, kjer je bilo treba iz povedi izpisati odvisni stavek. Pri tej nalogi je bilo zaznanih več vrst napak: nekateri učenci so izpisali le posamezne besede, drugi so poved preoblikovali v nikalno ali v premi govor, pri nekaterih pa so bili odgovori celo vzeti iz izhodiščnega neumetnostnega besedila. Kar tretjina učencev naloge sploh ni rešila, kar kaže na izrazito nezanesljivo obvladovanje skladnje in pomenov v kompleksnejših povedih. Podobno zahtevna je bila tudi 13. naloga, v kateri so morali učenci zamenjati osebni zaimek s samostalnikom. Večina jih je imela težave pri prepoznavanju pomena povedi, kar je vodilo do napačne zamenjave ali izpuščanja zaimkov. V številnih primerih so zamenjali zaimek z neustreznim osebkom ali napačno zapisali obliko samostalnika. Naloga je bila dodatno otežena, saj je poleg pravilne zamenjave zahtevala tudi celotno jezikovno ustreznost povedi.

Skupna analiza jezikovnih nalog kaže, da učenci v večji meri obvladajo posamezne elemente jezika (npr. pomen besed, protipomenke, pisanje števnikov), medtem ko je njihovo znanje šibkejše pri nalogah, ki vključujejo kompleksnejše stavčne strukture, skladnjo in pravopisna pravila. Te ugotovitve poudarjajo potrebo po dodatnem usmerjanju v sistematično utrjevanje jezikovne pravilnosti, tvorbo stavkov in usklajevanje slovničnih struktur, saj te zmožnosti bistveno vplivajo na uspešnost učencev tako pri razumevanju kot tudi pri tvorjenju besedil.

Pisno sporočanje – Tretje ključno področje preverjanja v okviru NPZ je bilo pisno sporočanje, ki je bilo vključeno v oba dela preizkusa. Učenci so morali na podlagi danih navodil tvoriti kratka pisna besedila, pri čemer se je preverjala njihova sposobnost smiselnega in skladnega oblikovanja povedi, upoštevanja navodil, logičnega zaporedja vsebine ter uporabe osnovnih pravopisnih in slovničnih pravil. Analiza dosežkov kaže, da je pisno izražanje za učence eno od najzahtevnejših področij. Več kot tretjina učencev teh nalog sploh ni rešila, ne glede na to, ali so izhajale iz neumetnostnega ali iz umetnostnega besedila. To kaže na izrazito pomanjkanje znanja pri tvorbi samostojnih besedil.

V prvem delu preizkusa je bila naloga tvoriti poročilo o prireditvi. Čeprav so učenci pogosto uporabili ponujene besede, je večina besedilo neustrezno oblikovala: namesto poročila so pisali prosti sestavek, vabilo ali opis načrtovane prireditve, kar kaže na nezadostno razumevanje značilnosti besedilnih vrst in komunikacijskih namenov. Prav tako se je pogosto pojavilo pomanjkanje logične strukture in skopa uporaba povedi. V drugem delu so učenci na podlagi umetnostnega besedila pisali kratko pripoved. Kljub začetnemu stavku, ki je jasno nakazoval, da gre za zapis v prvi osebi, so številni učenci besedilo zapisali v tretji osebi ali ga celo preoblikovali v obnovo zgodbe. Med tistimi, ki so pravilno sledili navodilom in pisali v prvi osebi, jih je veliko sestavek zaključilo z enim ali dvema stavkoma, kar ne zadostuje kriterijem za povezano pisno besedilo.

Skupna ugotovitev je, da večina učencev še ne obvlada osnovnih strategij tvorjenja besedil. V vsebinsko sicer ustreznih odgovorih je bilo pogosto zaznati pravopisne napake, neustrezno uporabo ločil, slabšo skladnjo in pomanjkljivo koherenco. Ti dosežki nakazujejo potrebo po večji pozornosti pri razvijanju pisnega sporočanja: tako pri oblikovanju povedi kot tudi pri strukturiranju celotnih besedil. Poudarek mora biti tudi na razlikovanju med različnimi besedilnimi vrstami in njihovo funkcijo, pri čemer so ključne vaje, ki povezujejo branje, pisanje in ustno izražanje.

Priporočila za pouk slovenščine

Učenci so se na NPZ izkazali z dobrim razumevanjem strukturiranih neumetnostnih besedil, prepoznavanjem pomena besed in tvorbo protipomenk. Manj uspešni so bili pri zahtevnejših nalogah, kot so tvorba kompleksnih povedi, prepoznavanje literarnega sporočila, uporaba premega govora ter pisanje celovitih besedil. Izkazalo se je tudi, da imajo pogosto težave z ločevanjem besedilnih vrst in jezikovno pravilnostjo, kar pomembno vpliva na kakovost njihovega izražanja.

Pri poučevanju bralnega razumevanja naj se učence spodbuja k večkratnemu branju, iskanju informacij, razumevanju logičnih povezav in oblikovanju osebnega odziva. V ospredju naj bo postopno razvijanje zmožnosti ugotavljanja bistvenih podatkov, razlikovanja med dejstvi in mnenji ter oblikovanja mnenja in določitve sporočila besedila. Bralne strategije naj se vadijo sistematično, z jasno strukturiranimi vajami, ki vključujejo naloge višjih taksonomskih ravni. Pri razvijanju jezikovnega znanja je pomembno, da se načrtno in postopno krepi učenčevo poznavanje in raba slovničnih pravil in ločil, tvorba stavkov ter prepoznavanje napak. Poudarek naj bo na vajah, ki povezujejo pomen in obliko (npr. zamenjave zaimkov, tvorba protipomenk), ter na postopnem usvajanju pravil skozi naloge, ki omogočajo razumevanje jezika v sobesedilu. Pomembno je tudi razvijanje občutka za jezikovno pravilnost, kar naj vključuje naloge za samostojno presojanje zapisanega besedila.

Pri pisanju naj bodo učenci vodeni skozi celoten proces tvorjenja besedila – od razumevanja navodil, načrtovanja vsebine, oblikovanja povedi do končnega jezikovnega oblikovanja. Poudariti je treba razlikovanje med različnimi besedilnimi vrstami, njihovo namembnostjo in osnovno strukturo. Učenci naj večkrat pišejo kratka, smiselna besedila, ki jih nato skupaj z učiteljem ali v skupini analizirajo, ocenijo in izboljšajo. Posebna pozornost naj bo namenjena povezovanju pisanja z drugimi jezikovnimi dejavnostmi – branjem, pogovorom in predstavitvijo lastnega besedila – saj se je pokazalo, da ravno ta celovit pristop omogoča najtrdnejše jezikovno napredovanje.

Z doslednim in postopnim razvijanjem vseh treh področij bodo učenci lažje dosegali standarde znanja, hkrati pa bodo pridobili pomembna orodja za uspešno sporazumevanje v vsakdanjih, učnih in življenjskih okoliščinah.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: SLOVENŠČINA (NIS)**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS).

Slovenščina [Elektronski vir]/Lipec-Stopar, Mojca (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2021.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
Preverjanje doseganja ciljev in standardov znanja iz učnega načrta ob praviloma neznanem neumetnostnem in umetnostnem besedilu.	60 minut	60 % za neumetnostno besedilo, 40 % za umetnostno besedilo

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 25	naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več pravilnimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) in naloge polodprtega tipa (kratki polodprti odgovori) ¹	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	50 %
2. razumevanje in uporaba	35 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	15 %

¹ Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

6 Opis preizkusa

Vsebine:

- branje praviloma neznanega neumetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
- preverjanje jezikovnega znanja in zmožnosti rabe jezika,
- preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega pisnega neumetnostnega besedila,
- branje praviloma neznanega umetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja in interpretacije prebranega umetnostnega besedila,
- preverjanje književnega znanja,
- preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega pisnega besedila po branju umetnostnega besedila.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo v preizkusih znanja zajeti vsi cilji, vsebine in standardi znanja iz učnega načrta, ki se lahko preverjajo na pisni način razen naslednjih:

- vsebin: književniki in njihova dela, literarnozgodovinska obdobja in smeri;
- zvrsti in vrst: dramatika in poezija.

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oz. moder ali črn kemični svinčnik.

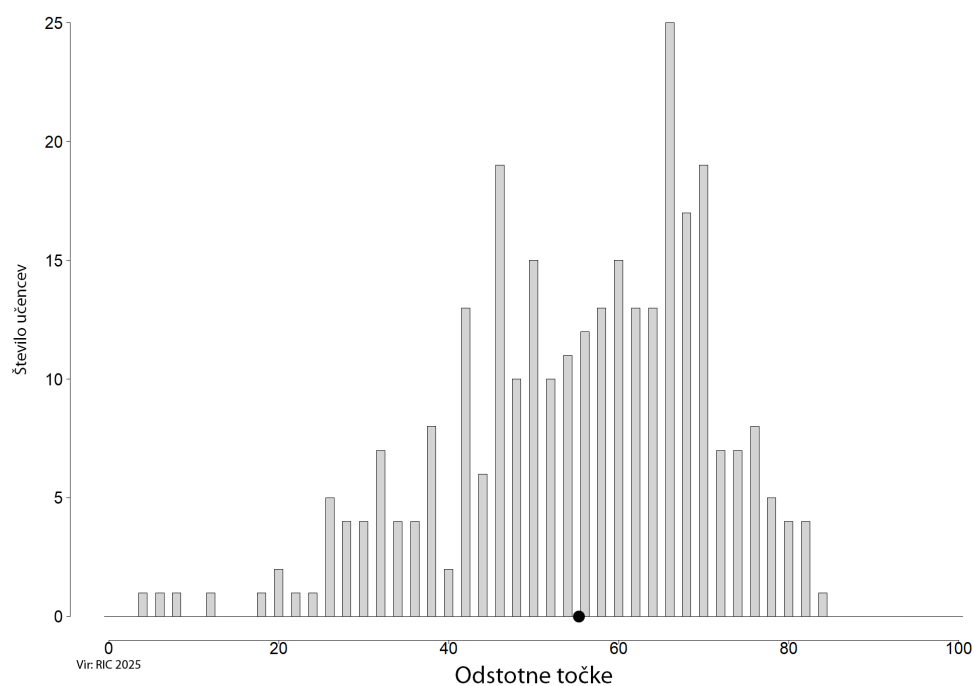
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (slovenščina, NIS 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	294
Število postavk	50
Možne točke	50
Povprečno število točk	27,66
Povprečno število odstotnih točk	55,32
Standardni odklon odstotnih točk	15,34
Indeks težavnosti	0,55
Indeks zanesljivosti	0,89

Porazdelitev dosežkov v državi (slovenščina, NIS 9. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu SLOVENŠČINA (NIS) (9. razred, 2025, N = 294)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (slovenščina, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

I. del, neumetnostno besedilo: prirejeno po: *Vodnik za obiskovalce* (<https://www.opera.si/sl/vodnik-za-obiskovalce/>. Pridobljeno: 7. 3. 2024.)

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID	
1	1.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikoslovni izraz obvestilo (poleg tistih iz 1. VIO)	S	I	0,79	0,21
2	2.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,37	0,35
3	3.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,39	0,39
4	4.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,88	0,36
5	5.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravijo in utemeljijo svoje popravke ter presodijo smiselnost členitve besedila na ostavke	M	I	0,88	0,26
	5.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravijo in utemeljijo svoje popravke ter presodijo smiselnost členitve besedila na ostavke	M	I	0,89	0,18
6	6.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,71	0,36
	6.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravijo in utemeljijo svoje popravke ter presodijo smiselnost členitve besedila na ostavke	M	I	0,43	0,29
7	7.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,89	0,42
8	8.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,45	0,44
	8.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,47	0,43
9	9.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,94	0,26
	9.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,90	0,24
	9.3	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,86	0,26
	9.4	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,80	0,32
10	10.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	S	II	0,66	0,45
	10.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	S	II	0,89	0,23
11	11.1	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazarjajo, poimenujejo (in preprosto definirajo) jezikoslovna izraza: glavni in odvisni stavek (poleg tistih iz 1. in 2. VIO)	S	II	0,07	0,17
	11.2	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazarjajo, poimenujejo (in preprosto definirajo) jezikoslovna izraza: glavni in odvisni stavek (poleg tistih iz 1. in 2. VIO)	S	II	0,06	0,19

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID	
12	12.1	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikoslovni izraz protipomenka (poleg tistih iz 1. VIO)	M	II	0,84	0,38
	12.2	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikoslovni izraz protipomenka (poleg tistih iz 1. VIO)	M	II	0,81	0,43
	12.3	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikoslovni izraz protipomenka (poleg tistih iz 1. VIO)	M	II	0,63	0,30
13	13.1	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikoslovni izraz osebni zaimsek (poleg tistih iz 1. VIO)	S	II	0,11	0,32
	13.2	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravijo in utemeljijo svoje popravke ter presodijo smiselnost členitve besedila na odstavke	M	II	0,06	0,23
14	14.1	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazarjajo, poimenujejo (in preprosto definirajo) jezikoslovne izraze: števniki (glavni, vrstilni) (poleg tistih iz 1. in 2. VIO)	M	II	0,72	0,34
	14.2	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazarjajo, poimenujejo (in preprosto definirajo) jezikoslovne izraze: števniki (glavni, vrstilni) (poleg tistih iz 1. in 2. VIO)	M	II	0,54	0,27
15	15.1	1	Neumetnostno besedilo	Pisno sporočanje	v vrstah besedil, ki jih ne le berejo, temveč tudi tvorijo, opazujejo in prepoznavajo značilno zgradbo in značilne jezikovne ter slogovne prvine. Svoje znanje o zgradbi in jezikovnih ter slogovnih značilnostih dane besedilne vrste nato uporabijo in nadgradijo tako, da tvorijo besedilo te vrste	M	III	0,35	0,39
	15.2	1	Neumetnostno besedilo	Pisno sporočanje	v vrstah besedil, ki jih ne le berejo, temveč tudi tvorijo, opazujejo in prepoznavajo značilno zgradbo in značilne jezikovne ter slogovne prvine. Svoje znanje o zgradbi in jezikovnih ter slogovnih značilnostih dane besedilne vrste nato uporabijo in nadgradijo tako, da tvorijo besedilo te vrste	M	III	0,15	0,31
	15.3	1	Neumetnostno besedilo	Pisno sporočanje	v vrstah besedil, ki jih ne le berejo, temveč tudi tvorijo, opazujejo in prepoznavajo značilno zgradbo in značilne jezikovne ter slogovne prvine. Svoje znanje o zgradbi in jezikovnih ter slogovnih značilnostih dane besedilne vrste nato uporabijo in nadgradijo tako, da tvorijo besedilo te vrste	M	III	0,04	0,23
	15.4	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	svoja besedila členijo na odstavke, v njih upoštevajo pravopisna pravila, skrbijo za čitljivost in urejenost pisave ter se odločijo za pisanje s pisanimi ali tiskanimi črkami	S	III	0,01	0,08

II. del, umetnostno besedilo: Watty Piper: *Slon in opica*. Ciciban 12, letnik 29. List za najmlajše, leto 1973/74. Ljubljana: Založba za periodični tisk, TOZD Založba Mladinska knjiga, 1974.

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID	
1	1.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	(ob učiteljevi rabi) Prepoznajo in spoznavajo izraza: pisatelj, pisateljica	M	I	0,79	0,42
	1.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	(ob učiteljevi rabi) prepoznajo in spoznavajo izraza: pisatelj, pisateljica	M	I	0,63	0,38
	1.3	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	(ob učiteljevi rabi) prepoznajo in spoznavajo izraza: ilustrator, ilustratorka	M	I	0,73	0,42
2	2.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	ločujejo glavne in stranske književne osebe ter utemeljijo svoje mnenje	M	I	0,52	0,36
3	3.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	zaznavajo perspektive več književnih oseb	M	I	0,83	0,31
	3.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	zaznavajo perspektive več književnih oseb	M	I	0,79	0,36
4	4.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo motive za ravnanje književnih oseb (namere, misli, čustva ...) in jih primerjajo s svojim pogledom na svet	M	I	0,05	0,19
5	5.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	dogajalna prostor in čas povezujejo s temo umetnostnega besedila	S	I	0,81	0,49
6	6.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	razvijajo recepcijsko zmožnost, tj. zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja umetnostnih besedil	M	I	0,83	0,35
	6.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	razvijajo recepcijsko zmožnost, tj. zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja umetnostnih besedil	M	I	0,58	0,48
7	7.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	kronološko razvrščajo dogodke	M	II	0,68	0,59
	7.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	kronološko razvrščajo dogodke	M	II	0,68	0,59
8	8.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	opazujejo vzročno-posledično in časovno razmerje med dogodki v besedilu (v zgodbi)	M	II	0,71	0,44
	8.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	opazujejo vzročno-posledično in časovno razmerje med dogodki v besedilu (v zgodbi)	M	II	0,71	0,51
	8.3	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	opazujejo vzročno-posledično in časovno razmerje med dogodki v besedilu (v zgodbi)	M	II	0,83	0,45
9	9.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	izluščijo osrednjo idejo (sporočilo) in temo književnega besedila; naštejejo nekaj besedil na isto temo	S	II	0,21	0,22
	9.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	izluščijo osrednjo idejo (sporočilo) in temo književnega besedila; naštejejo nekaj besedil na isto temo	S	II	0,22	0,28

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
10	10.1	1	Umetnostno besedilo	Pisno sporočanje	po svojih zmožnostih pišejo dele izvirnih pripovednih besedil naslednjih vrst (pri tem upoštevajo njihove vrstne značilnosti, zgradbo, slog in slogovni postopek): basen, pripovedka (razlagalna), bajka, realistična kratka pripovedna proza, povest, ustno izročilo, ki so ga slišali/zbrali	M	III	0,29 0,43
	10.2	1	Umetnostno besedilo	Pisno sporočanje	po svojih zmožnostih pišejo dele izvirnih pripovednih besedil naslednjih vrst (pri tem upoštevajo njihove vrstne značilnosti, zgradbo, slog in slogovni postopek): basen, pripovedka (razlagalna), bajka, realistična kratka pripovedna proza, povest, ustno izročilo, ki so ga slišali/zbrali	M	III	0,14 0,34
	10.3	1	Umetnostno besedilo	Jezikovno znanje	po svojih zmožnostih pišejo dele izvirnih pripovednih besedil naslednjih vrst (pri tem upoštevajo njihove vrstne značilnosti, zgradbo, slog in slogovni postopek): basen, pripovedka (razlagalna), bajka, realistična kratka pripovedna proza, povest, ustno izročilo, ki so ga slišali/zbrali	M	III	0,00 0,10

LEGENDA:

Naloga: oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje* in po programu za e-vrednotenje

Točke: maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge

Vsebina: vrsta besedila, z uporabo katere rešujemo vprašanje/del naloge/nalogo: neumetnostno besedilo oziroma umetnostno besedilo

Zmožnost: navedena zmožnost, ki jo preverja vprašanje/dela naloge/naloge

Cilj – učenci: cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu

Standardi znanja: standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, S – standard; povzeto po učnem načrtu

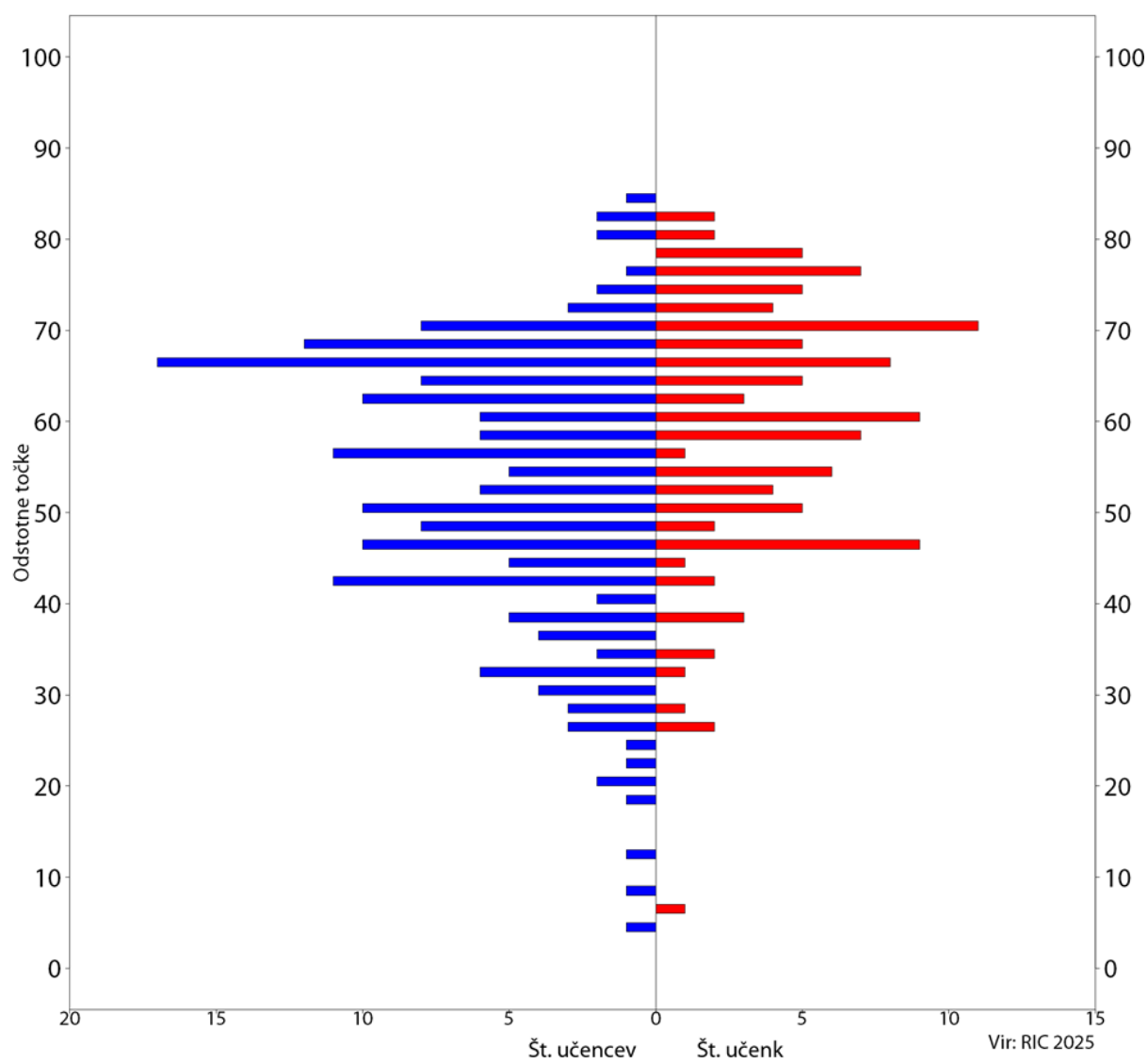
Taksonomska stopnja (po Bloomu): taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I. – znanje in prepoznavanje, II. – razumevanje in uporaba, III. – analiza in sinteza ter vrednotenje

Indeks težavnosti: indeks označuje težavnost vprašanja/dela naloge/naloge in delež pravih odgovorov oziroma delež učencev, ki so vprašanje/del naloge/nalogo rešili pravilno

Indeks ločljivosti: indeks pove, kako dobro vprašanje/del naloge/naloga ločuje uspešnejše učence od manj uspešnih glede na njihov dosežek na celotnem preizkusu

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (slovenščina, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (slovenščina, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	62,40	9,61	10	3
Goriška regija	60,00	12,43	53	7
Primorsko-notranjska regija	59,33	18,01	6	2
Gorenjska regija	57,69	10,89	13	3
Osrednjeslovenska regija	57,67	14,36	18	4
Jugovzhodna Slovenija	56,83	16,59	12	3
Posavska regija	55,40	14,67	67	8
Zasavska regija	55,03	14,05	33	5
Savinjska regija	54,00	17,39	11	2
Koroška regija	52,67	15,31	12	2
Podravska regija	50,61	17,38	23	4
Pomurska regija	47,67	19,33	36	4

[nazaj na Poročilo](#)